

POSTIMPRESSIONISMUS

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

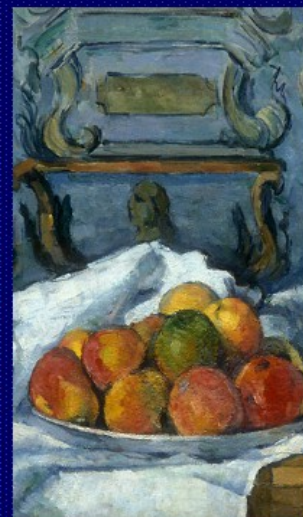
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POSTIMPRESIONISMUS

VY_32_INOVACE_DVK1304

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Umění přelomu 19. a 20. století
- Předmět: DVK / 4. ročník
- Anotace: Obrazová charakteristika vývoje umění postimpresionismu

Postimpresionismus

(z latinského post - po a názvu impresionismus) též poimpresionismus v umění termín označující umělecké tendence nastupující po impresionismu a časově ležící mezi vrcholným impresionismem 70. let 19. století a nástupem expresionismu, fauvismu, kubismu a dalších směrů v prvním desetiletí 20. století.

Souhrnné označení pro malířské směry, které v 80. a 90. letech 19. stol. reagovaly na impresionismus; zejména neoimpresionismus a symbolismus.

Vyznačuje se rostoucí diferenciací názorů a uměleckých postupů a společnou snahou dát tvorbě pevnější inspirační zdroj a metodu, než poskytovalo intuitivní zachycení zrakového vjemu impresionistů. K post-impresionismu řazení např. P. Cézanne, P. Gauguin, V. van Gogh, H. Toulouse-Lautrec.

Pod velmi volně chápané označení jsou zahrnovány **neoimpresionismus, syntetismus, symbolismus, primitivismus, okruh malířů Nabis, pont-avenská škola** a další směry, případně **i jednotlivé osamocené osobnosti**.

Jejich pojetím bylo **úsilí o překonání impresionismu důrazem na podstatnost, základ a jádro skutečnosti a nikoli pouze na její jevovou stránku**, jak tomu bylo u impresionismu.

Vývojově přinesly tyto směry a tendence mimořádně závažné podněty pro směry zakládající svůj umělecký názor

- **na objektivních zákonitostech malby** (podnět Paul Cézanna)
- **na poetizaci skutečnosti** (podnět Henri Rousseaua),
- **na podání hlubinných zdrojů** (podnět Paul Gauguina),
- **na sociálnosti** (podnět Vincenta van Gogh a Henri Toulouse - Lautreca).

Autorem termínu je **R. Fry**, který uvedl do Velké Británie francouzské postimpresionisty dvěma základními výstavami.

Na první výstavě v Londýně (1910) pod názvem **Manet a postimpresionisté** vystavovali G. Seurat, P. Signac, P. Cézanne, P. Gauguin a V. van Gogh. Na druhé výstavě (1912) již nebyli zastoupeni Seurat a Signac, zato přibyli P. Picasso a G. Braque.

Termín převzal od R. Frye kritik a teoretik umění C. Bell, který se zasloužil o jeho zobecnění, mj. též svou knihou *Art* (Umění), 1914.

Paul Cézanne

1839 - 1906

Cézannovo umění bylo počátkem pro nejdůležitější umělecké objevy. Cézanne své obrazy maloval základními barvami – jemnou fialovou, odstíny modré, žluté, zelené a šedé. Spíše než aby měnil tóny barev v závislosti na změnách světla a stínu, Cézanne přetvářel barvy samy o sobě.

Jeho krajiny byly **zjednodušeny do základních geometrických tvarů** a vybarveny nečekanými odstíny. Výsledkem jeho snažení pak nebyl obraz, který by věrně zachycoval přírodu, ale **dílo, které probouzelo její tóny a objemy skrze hru světla a stínu.**

Cézanne tak přímo kombinoval svou studii krajinářství s klasickým smyslem pro formu.

Hora Sainte-Victoire

Paul Cézanne

Dish of Apples

ca. 1875–77

Snažil se ve věcech najít řád a zachytit jejich objem. Nezaměřoval se na světlo a stín a nechával často prosvítat i podklad. Stejně jako impresionisté se snažil nepoužívat černou a používá komplementární barvy. Častými tématy jeho obrazů jsou koupání, hora svaté Victorie, jablka a drapérie.

Paul Cézanne
Still Life with
Apples and a
Pot of
Primroses,
early 1890s

Paul Cézanne

Mont

Sainte-Victoire

and the Viaduct
of the Arc

River Valley

1882–85

Paul Cézanne
The Card
Players,
early 1890s

Eugène Henri Paul Gauguin

(1848–1903)

francouzský malíř, vůdčí osobnost postimpresionismu.

Paul Gauguin vyšel z impresionismu, ale postupně si vytvořil vlastní osobitý styl.

Svůj první obraz – *Lesík ve Viroflay* – vytvořil v roce 1876. Poté se stává žákem Camilla Pissarra.

Díky krátkému pobytu na Martiniku, v 1. pol. 80. let, našel vlastní styl, což dokazuje obraz *Žlutý Kristus*.

Po návratu do Francie získal obdiv a uznání v kruhu malířských přátelů.

Jedním z jeho přívrženců je i Vincent van Gogh. Nějaký čas žil v Bretani, ale pořád musel myslet na exotické kraje, a proto odcestoval na Tahiti.

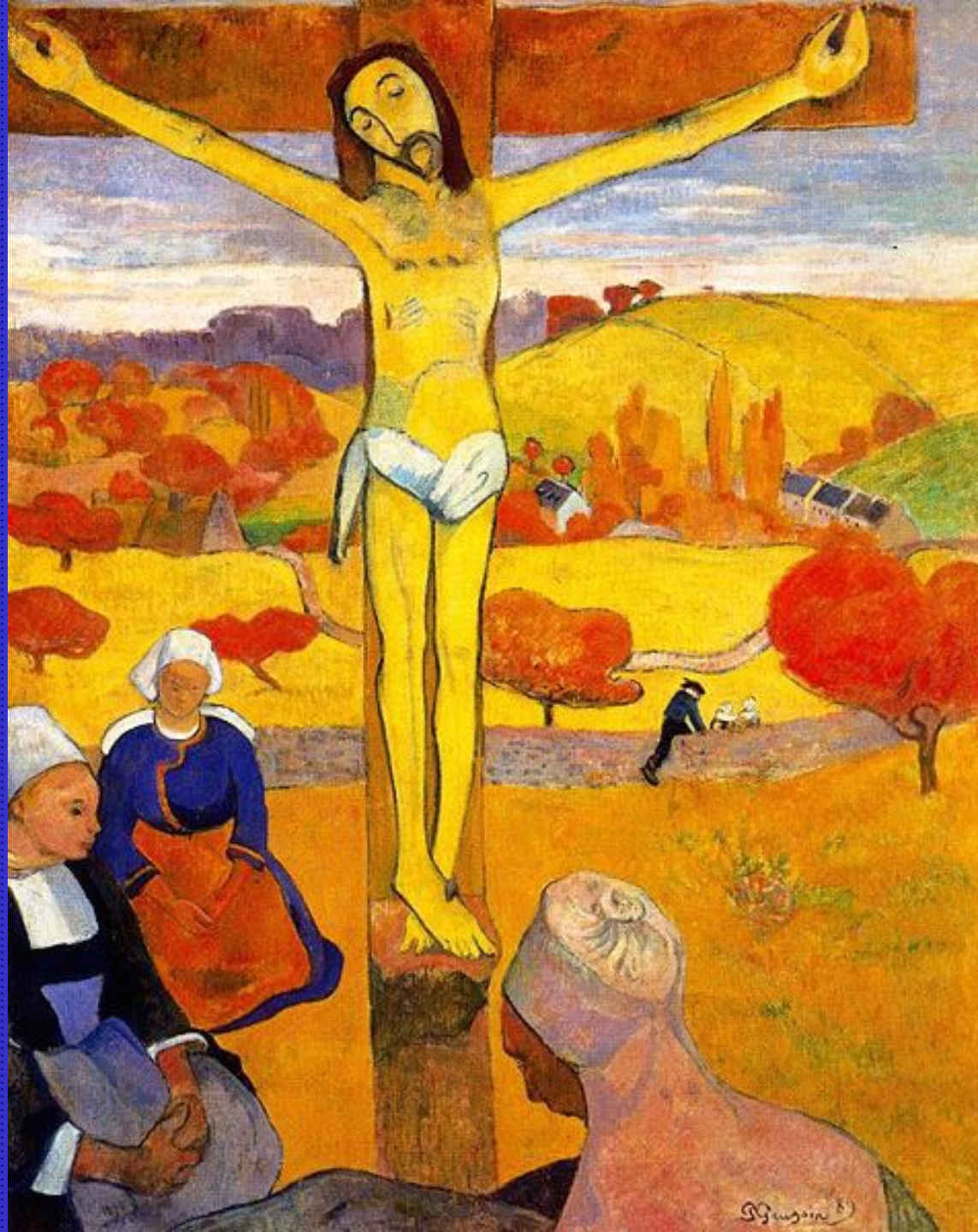
Na obrazech *Tahitské ženy* a *Arearea* se snaží ukázat Tahiti jako ráj nezkažené civilizací.

Paul Gauguin, The Swineherd, Brittany, 1888

Paul Gauguin Van Gogh Painting Sunflowers, 1888

Paul Gauguin
Žlutý Kristus 1889

Paul Gauguin Autoportrait au Christ jaune, 1889-1890

Paul Gauguin
Bonjour Monsieur Gauguin
1889

In this picture, painted during the artist's first trip to Tahiti (1891–93), Gauguin adapts the vernacular art and customs of the South Pacific to express a Christian theme. The title, in native dialect, is the angel Gabriel's greeting to the Virgin Mary at the Annunciation.

Paul Gauguin
Ia Orana Maria (Hail Mary)
1891

Paul Gauguin
Selfportrait, 1893

Paul Gauguin Dvě Tahit'anky, 1892

Paul Gauguin
Still Life with Teapot and Fruit, 1896

Paul Gauguin

Two Tahitian Women, 1899

Financial considerations curtailed Gauguin's first stay in Tahiti (1891–93), but he returned in 1895 and remained in the islands until his death in 1903. *Two Tahitian Women*, painted in 1899, depicts the natives that Gauguin admired because they were uncorrupted by the trappings of European civilization. The woman on the left has been identified as Gauguin's mistress Pahura. The pose of the other woman appears in several works Gauguin executed between 1896 and 1899; the position of her hands derives from carvings in the Javanese temple of Borobudur.

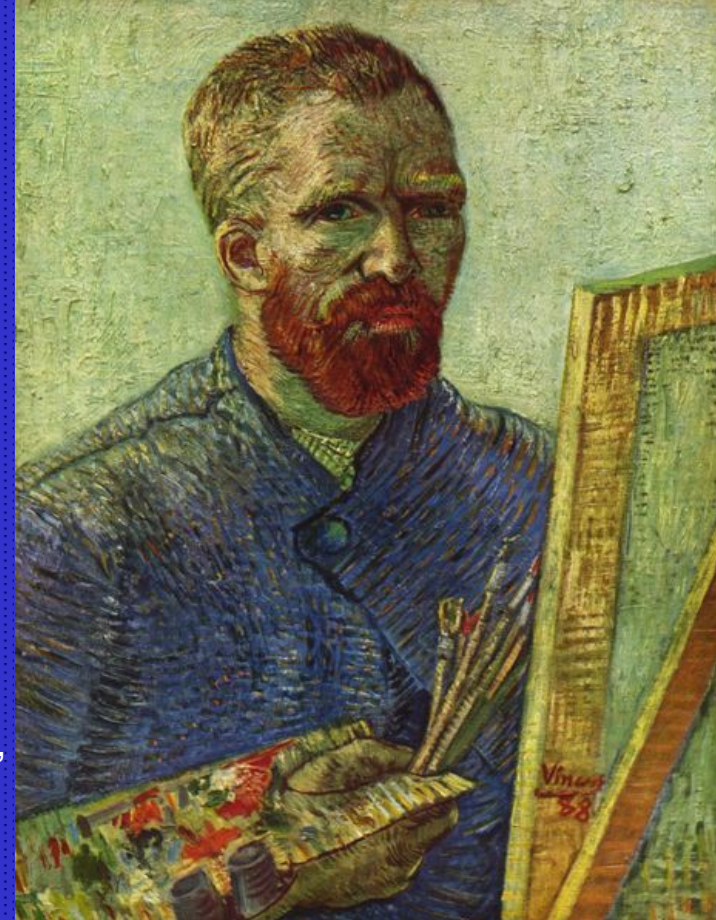
Vincent Willem van Gogh [van choch]

(1853 –1890)

Byl jednou z největších osobností světového výtvarného umění a je dnes pravděpodobně nejznámější postavou nizozemské historie. Gogh vytvořil v relativně malém časovém intervalu deseti let zhruba 900 maleb a 1100 kreseb. Goghovo dílo bylo za jeho života takřka neznámé (prodala se jen jedna malba necelý rok před Goghovou sebevraždou). Za života se van Gogh nedočkal výraznějšího uznání. Posmrtně však jeho sláva stoupala závratnou rychlostí; zejména po výstavě v Paříži 17. března 1901.

Svým stylem zapadá van Gogh nejvýrazněji mezi **fauvisty**, **expresionisty**. Novátorským pojetím reality změnil náhled na tradiční **impresionistickou** malbu a z uměleckého hlediska významně ovlivnil především první polovinu **20. století**. Vůlí vyjádřit vlastní pocity se stal mimoděk jedním ze zakladatelů právě nastupující umělecké větve zvané **expresionismus**.

*Některé z Goghových maleb zaujímají vysokou pozici v seznamu nejdražších maleb na světě. **30. března 1987** byl prodán Goghův obraz Kosatce za tehdy rekordních 53,9 milionu dolarů a **15. května 1990** zlomil jeho Portrét doktora Gacheta další rekord, když se ho podařilo prodat za 82,5 milionů dolarů.*

Vincent van Gogh The Potato Eaters, 1885

Vincent van Gogh Boty, 1885

Vincent van Gogh Oleanders, 1888

Vincent van Gogh
Zvedací most u Arles 1888

Slunečnice jsou tématem dvanácti obrazů Vincenta van Gogha, které namaloval ve dvou řadách zátiší. První sérii slunečnic maloval r.1887 v Paříži, zatímco druhé slunečnice maloval v Arles v r. 1888.

Van Gogh Slunečnice - Paris řady

Van Gogh: Váza s třemi Sunflowers - verze-01

Van Gogh: Váza s pěti Sunflowers - verze-02

Van Gogh: Váza s dvanácti Sunflowers - verze 03

Van Gogh: Váza s patnácti Sunflowers - verze 04

Vincent Van Gogh Sunflowers (Paříž Series)

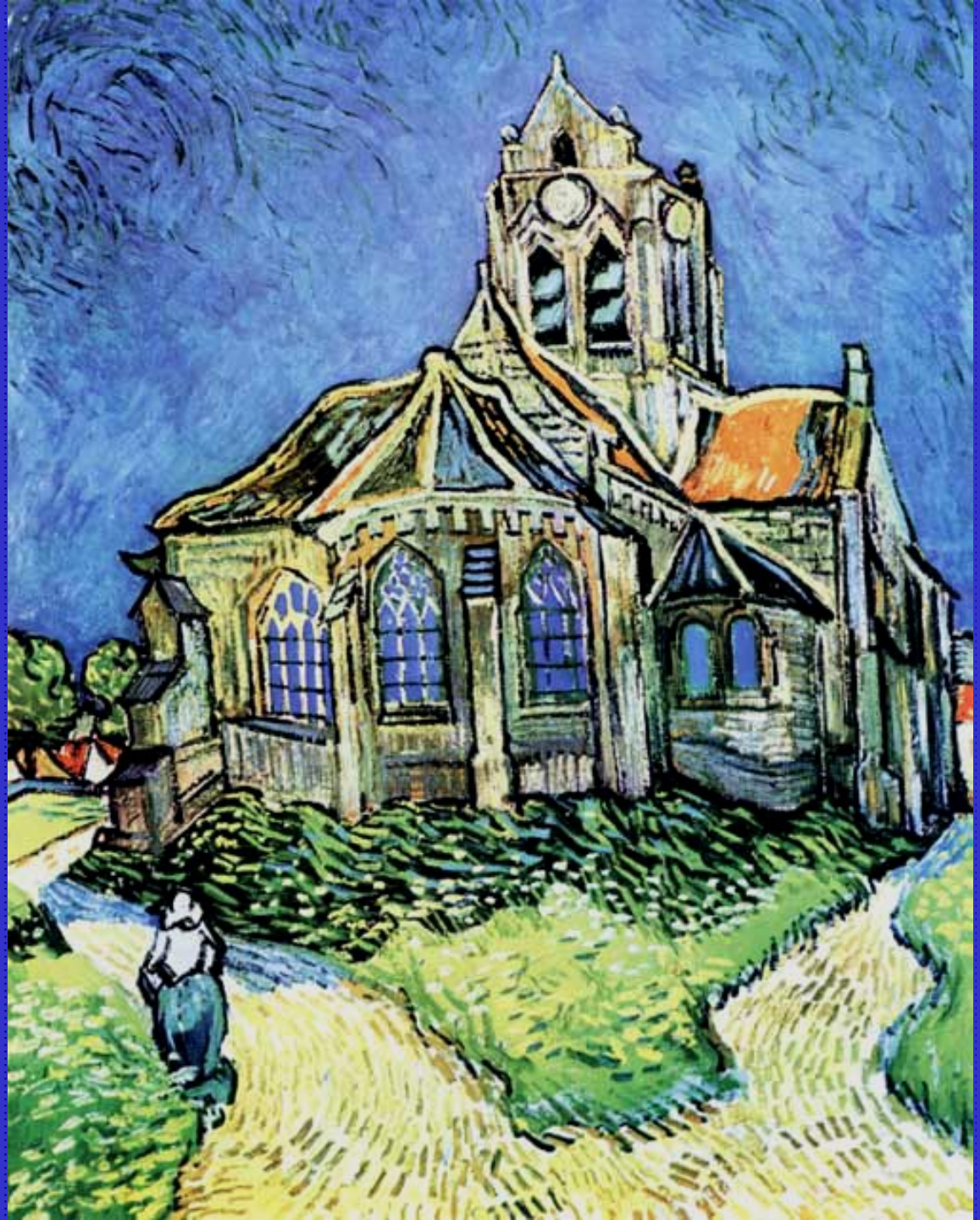
Slunečnice, 1888

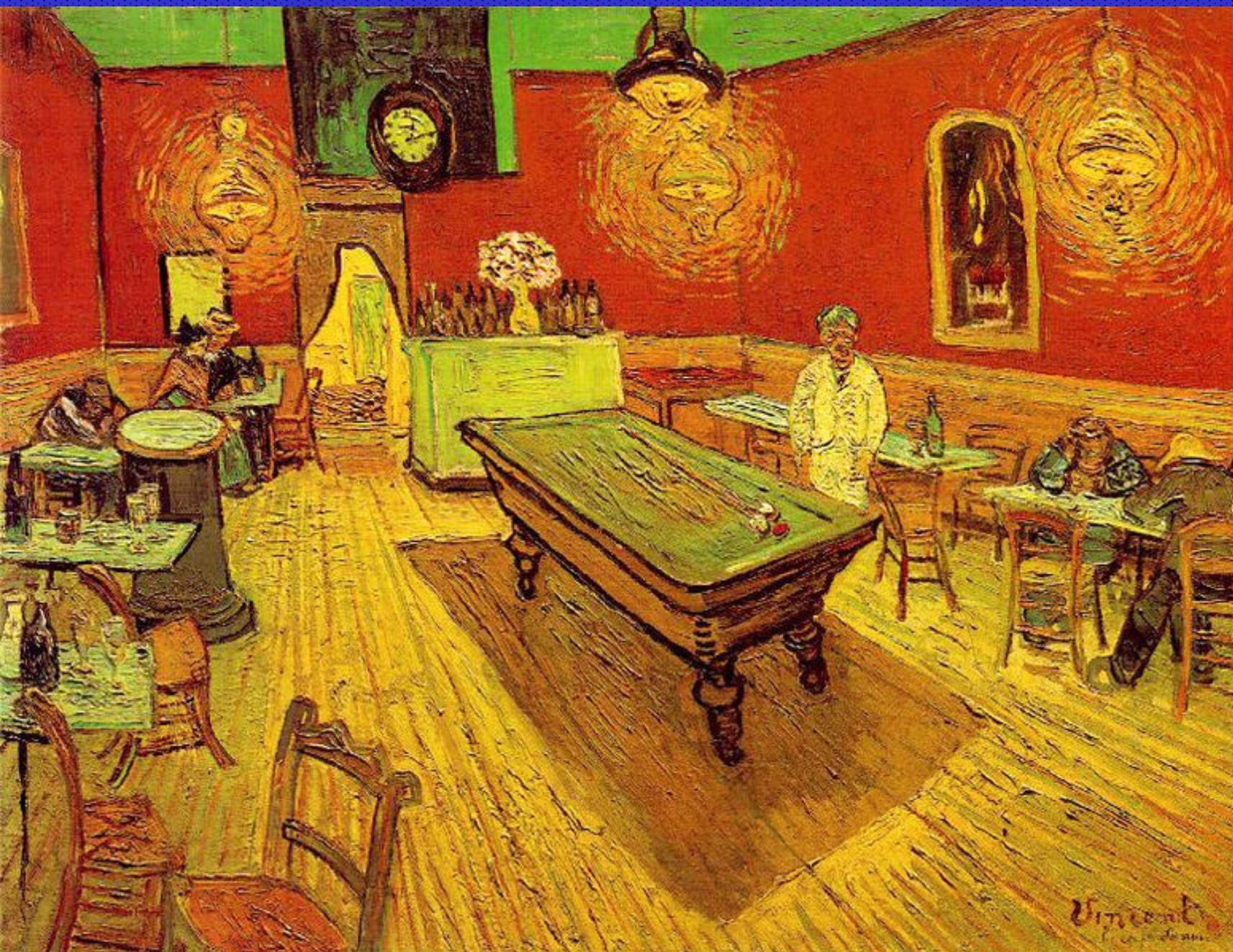
Vincent van Gogh Bárky na pláži v Saintes-Maries-de-la-Mer, 1888

Hvězdná noc, 1890

Vincent van Gogh
kostel v Auvres, 1890

The Night Café, 1888

Henri de Toulouse – Lautrec

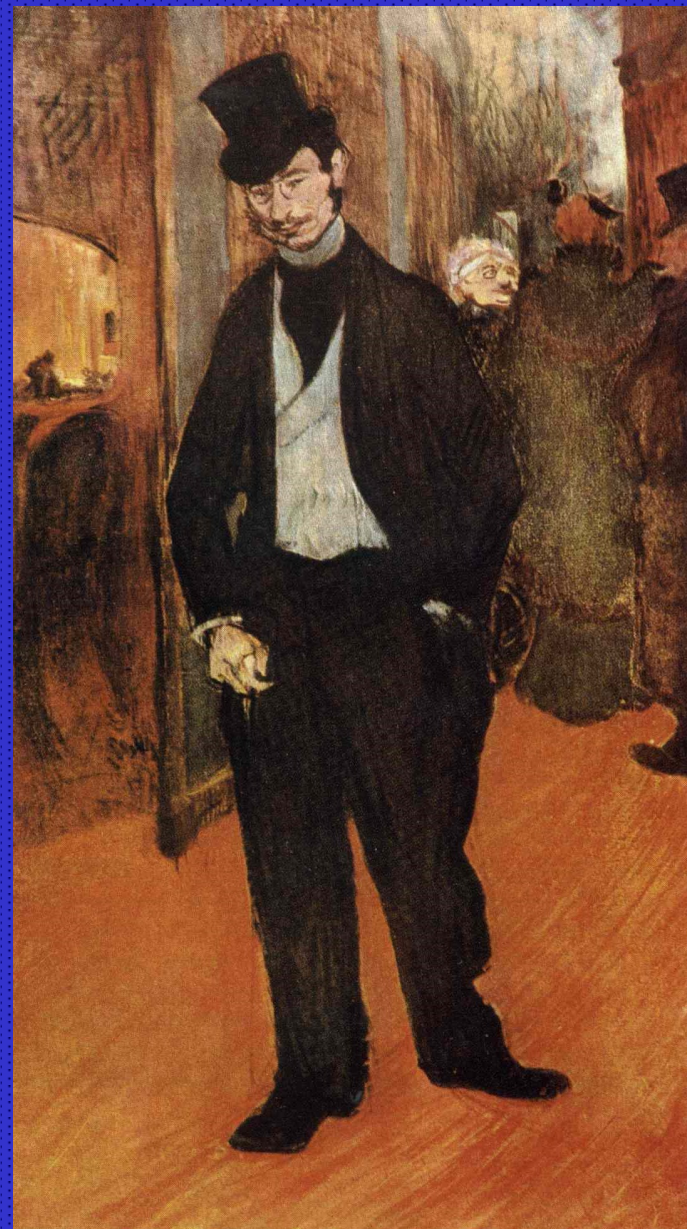
1864 - 1901

Francouzský malíř a grafik; pocházel ze starého šlechtického rodu hrabat de Toulouse-Lautrec-Monfa, jeho předkové se proslavili už za křížáckých válek.

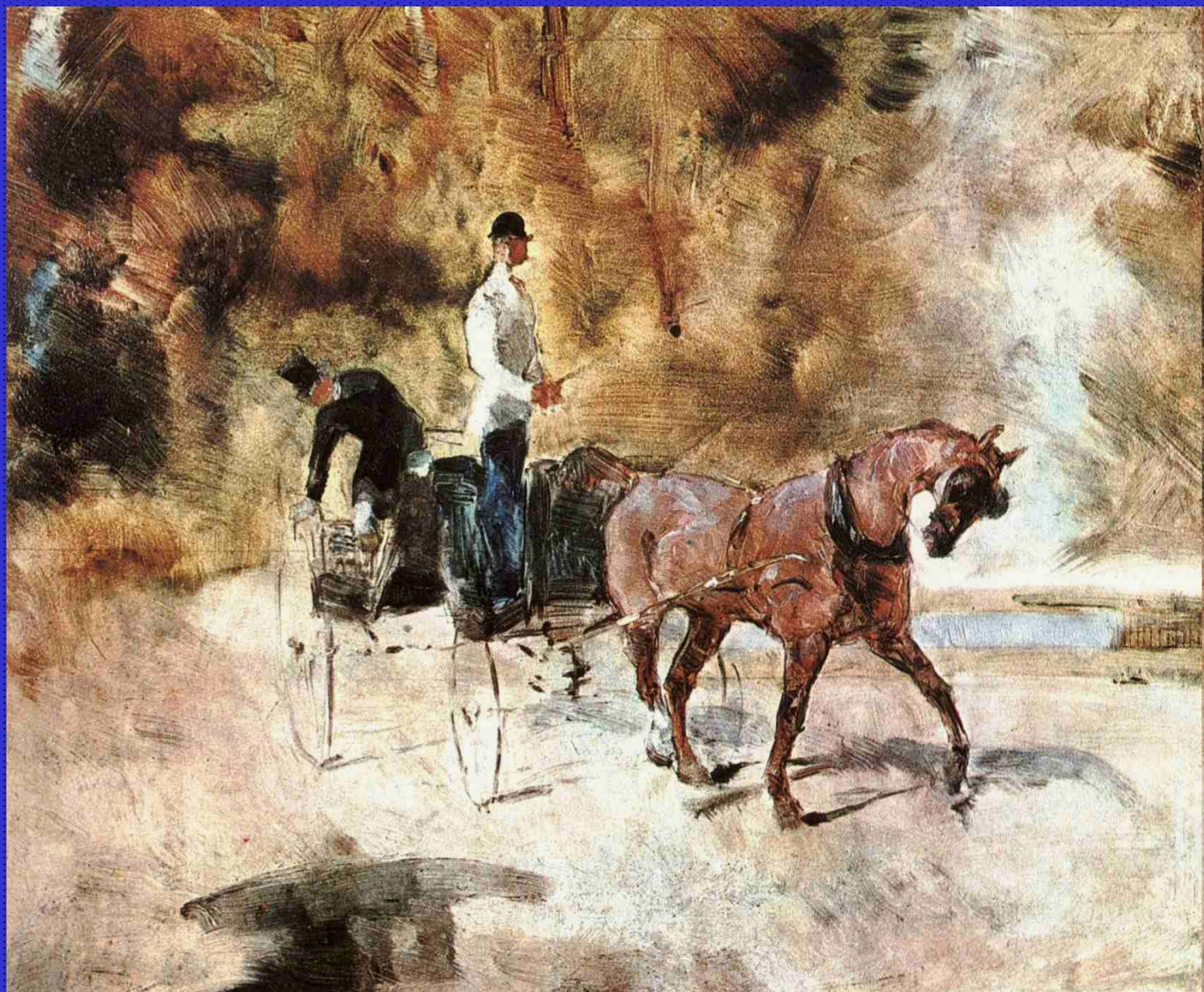
Lautrec navštěvoval kavárny a kabarety na Montmartru, zejména Mirliton, kde zpíval Bruant, ilustroval jeho nejpopulárnější písně a na stěny namaloval taneční výjevy, v nichž se poprvé v Lautrecově díle objevila slavná tanečnice La Goulue.

V zahradě blízkého domu vytvořil sérii podobizen, k nimž mu stály modelem slečny z montmartrovských tančiren a nevěstinců. V řadě obrazů vylíčil noční život a zábavy v nejvyhledávanějších tančírnách Montmartru, v Moulin de la Galette a v Moulin Rouge, kde vystupovala La Goulue s Valentinem a Jean Avrilovou.

1891 vytvořil na vyzvání ředitele Zidlera první litografický plakát pro Moulin Rouge, který měl velký úspěch.

Portrét Gabriela Tapiého de Céleyran, 1894

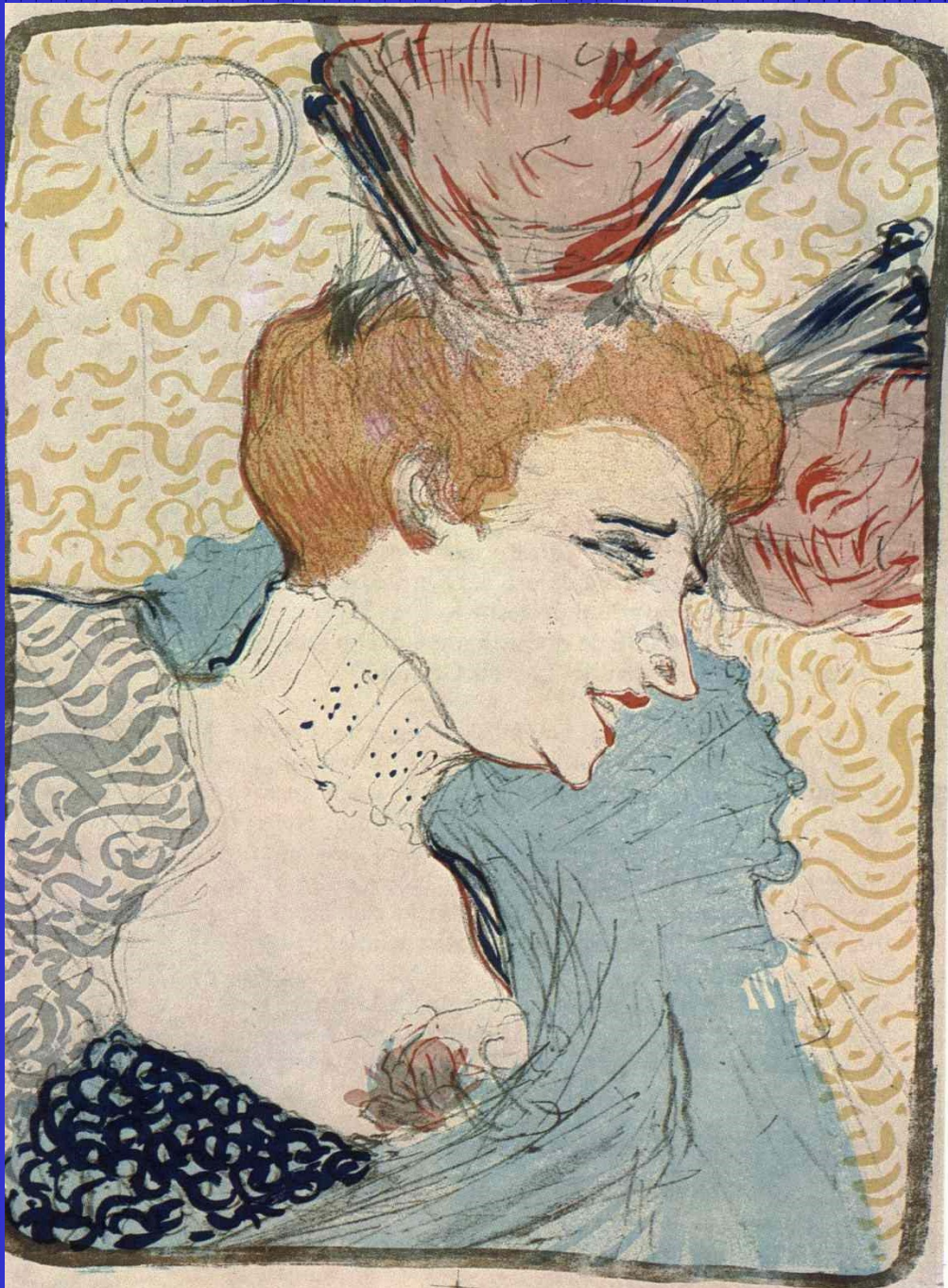

Henri de Toulouse – Lautrec Bryčka, 1880

Henri de Toulouse – Lautrec
V posteli, 1893

Henri de Toulouse – Lautrec
Herečka Marcelle Lenderová, 1895

Henri de Toulouse – Lautrec
V pokoji U mrtvé krysy, 1899

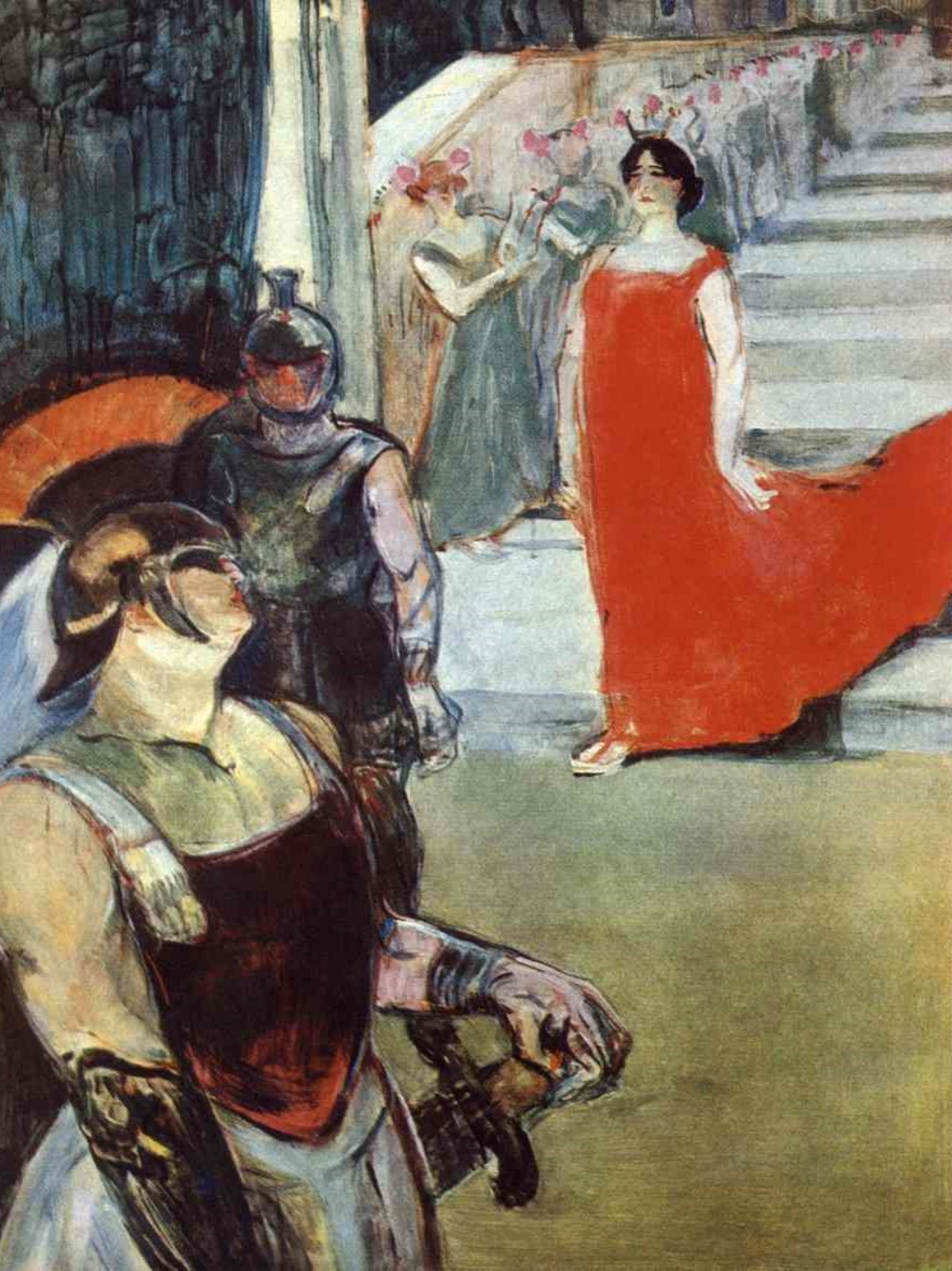
Henri de Toulouse – Lautrec

Modistka, 1900

Henri de Toulouse – Lautrec

Sedící zrzavá žena 1891

Henri de Toulouse – Lautrec
Messalina sestupuje ze schodiště
1901

Henri Rousseau

(1844 - 1910) byl francouzský naivní malíř, přezdívaný *celník* pro své povolání.

Byl to jeden z nejvýznamnějších naivistů, nedělních malířů. Maloval exotické fantaskní krajiny (Sen, Zaklínačka hadů), portréty (Portrét Josepha Brummera, Rousseauův autoportrét - majetek pražské NG) i výjevy z obyčejného života (Oslava nezávislosti, Lucemburské zahrady). Zvláštní styl malby a opravdovost obrazů zaujala a byla inspirací pro mnoho umělců - R. Delauney, G. Apollinaire, P. Picasso aj.

Henri Rousseau – Autoportrét, 1890

Henri Rousseau *The Dream* , 1910

Brücke in Sèvres, 1908

The Hungry Lion Throws Itself on the Antelope, 1905,

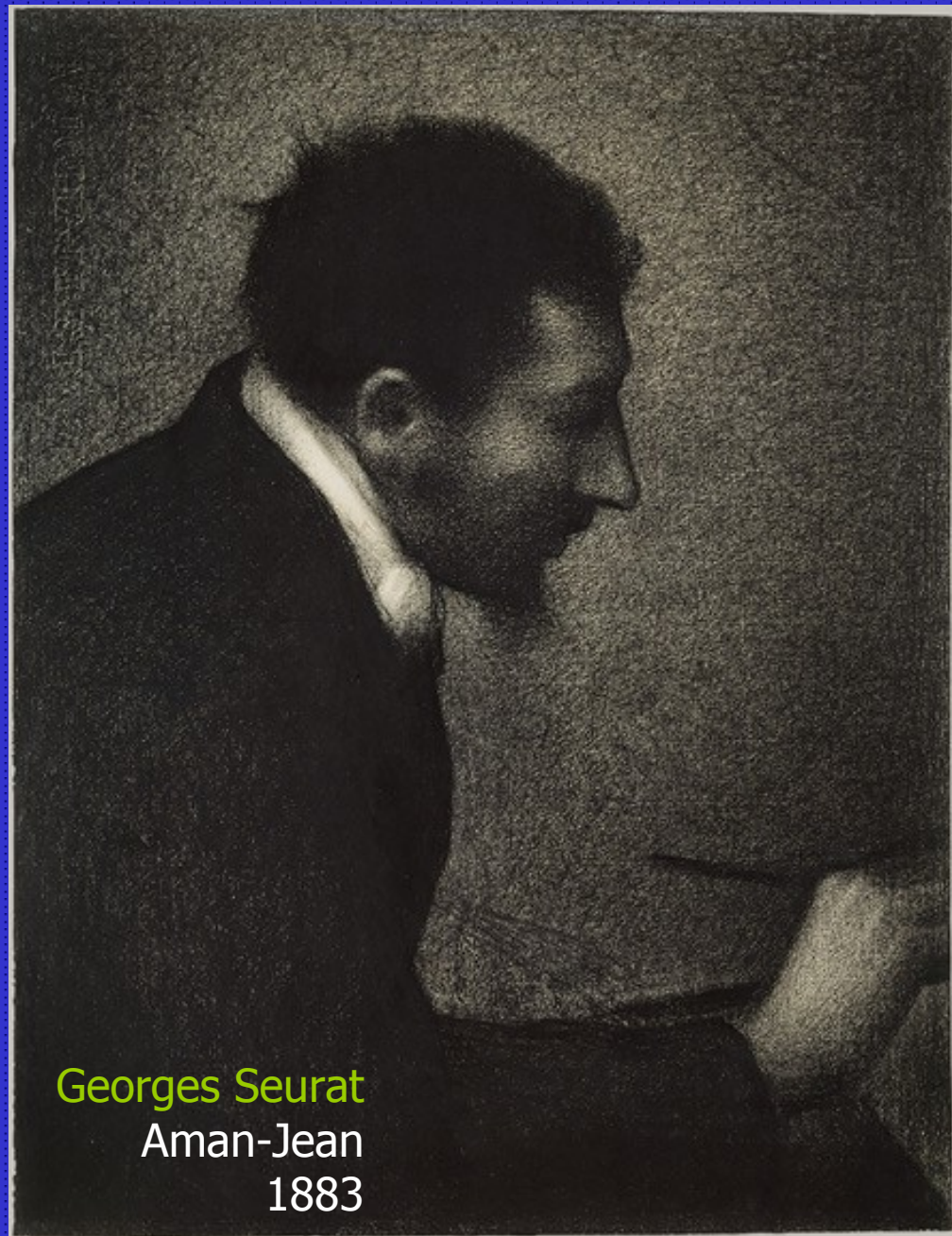

The Football Players, 1908

Georges Seurat

1859 - 1891

Seurat je nejvýznamnějším představitelem francouzského neoimpresionismu (pointilismu); v raných kresbách si vypracoval osobitou techniku, jež bez konturové kresby pouze kontrasty bílých a černých ploch a pečlivým odstupňováním tónů přesně postihuje objemy v prostoru; kresby křídou budí dojem, jako by vznikly zhmotněním světla nebo zhuštěním tmy. Teprve když dokonale ovládl problém světla v černobílé kresbě, přistoupil Seurat 1883 k malbě. Maloval čistými barevnými tóny tečkovací technikou. Snahou o přísný výtvarný řád, uznávající prostor a objem, souvisí Seurat s postimpresionistickou generací

Georges Seurat

Aman-Jean

1883

Bathers at Asnières
(1884)

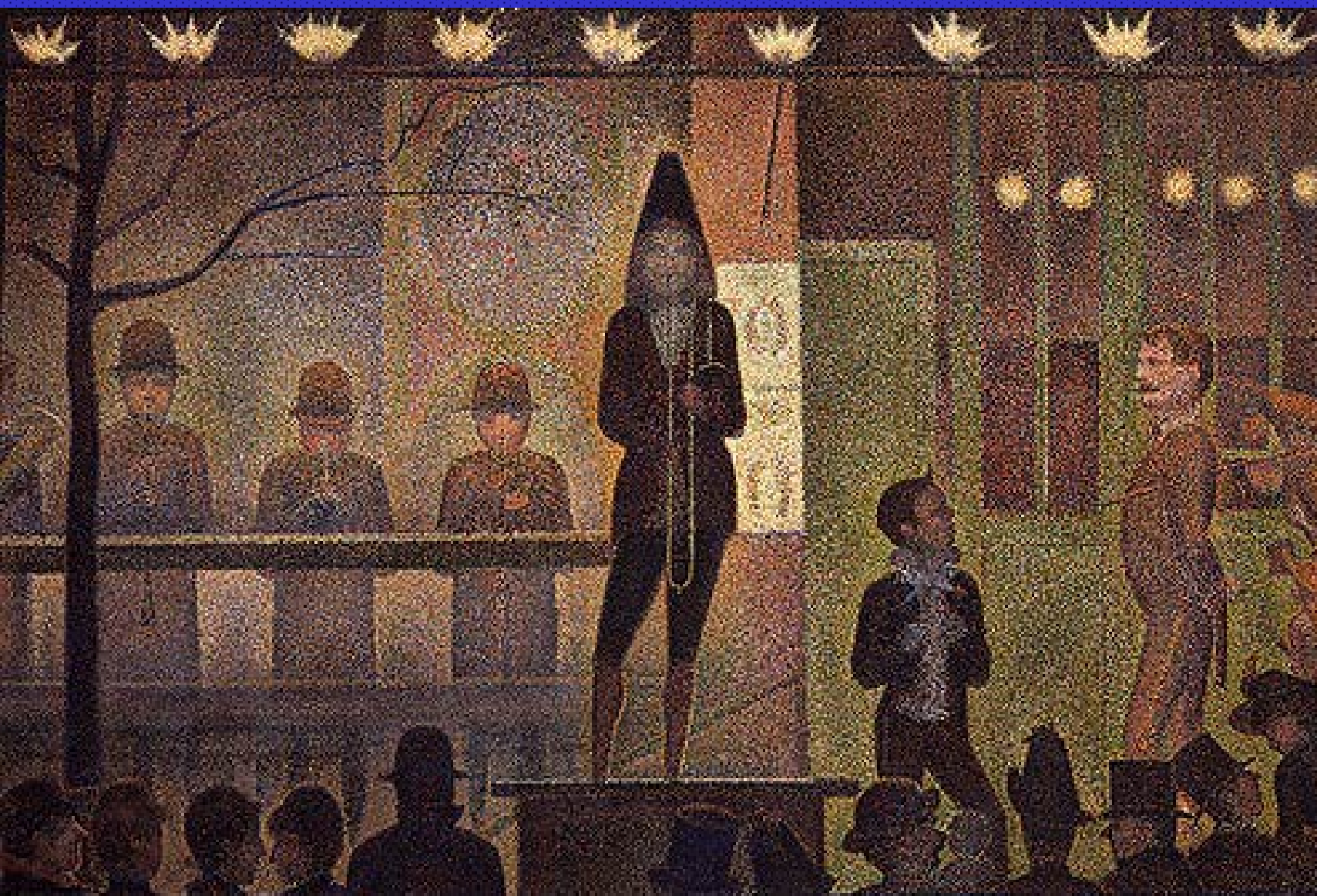
Georges Seurat
Modelky, 1887

Georges Seurat
Kankán, 1889 -90

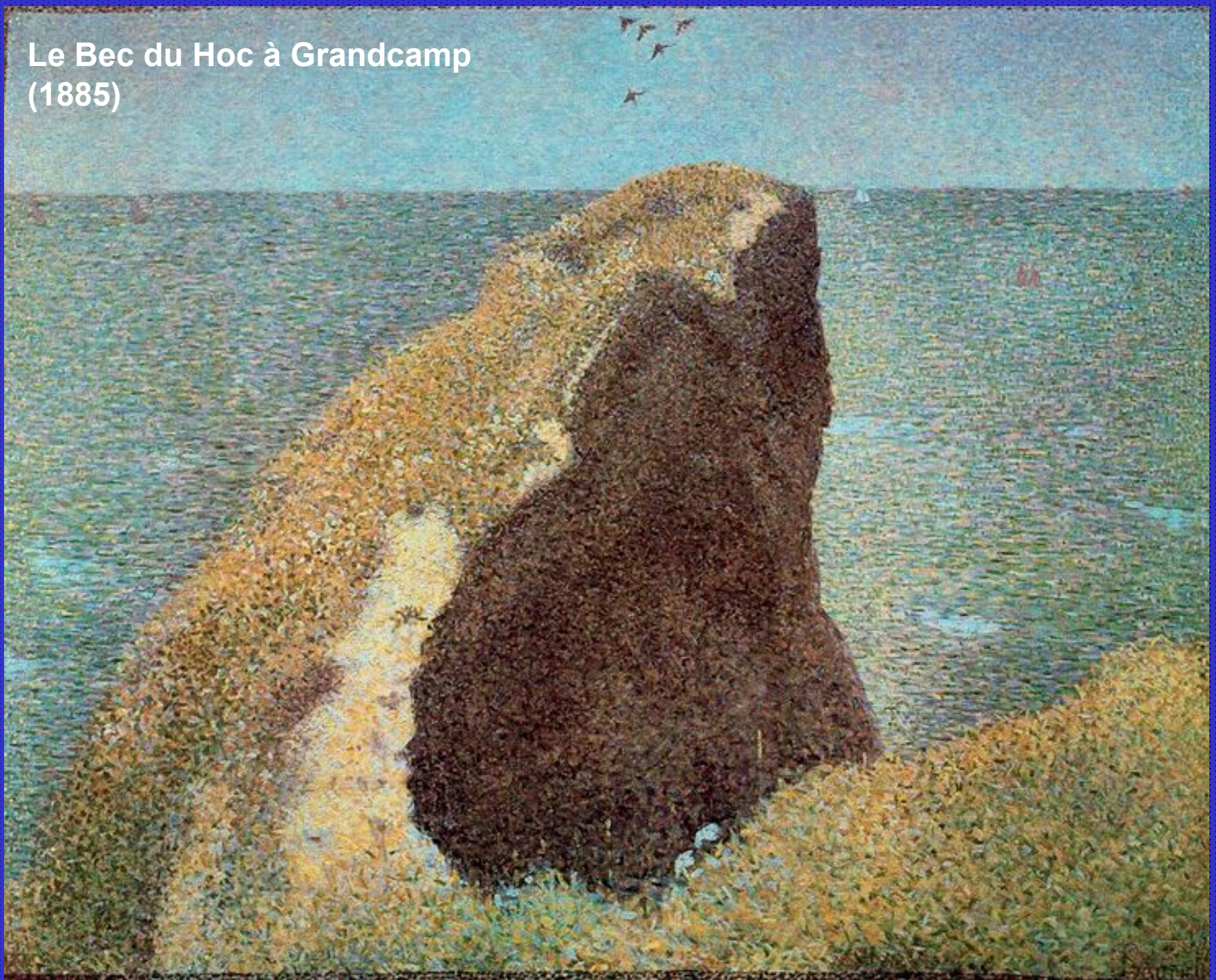

Georges Seurat
Le Cirque , 1891

Georges Seurat
Circusové vystoupení, 1887–88

Le Bec du Hoc à Grandcamp
(1885)

Paul Signac

Evening Calm,
Concarneau,
Opus 220
(Allegro
Maestoso)
1891

Paul Signac
Grand Canal, Venice
1905

ZDROJE:

Literatura:

- PIOJAN, José. **Dějiny umění 9**, 2. vyd. Balios, Knižní klub 2000. 336 s. ISBN 80-242-0217-4
- BOIS, Yve-Alai, BUCHLOH Benjamin, FOSTER Hal, KRAUSSOVÁ Rosalind. **Umění po roce 1900**. Slovart 2007. 704 s. ISBN 978-80-7209-952-8
- Kol.: **Umění 20. století - Malířství, skulptury a objekty, nová média, fotografie**. 2. vyd. Slovart 2011. 838 s. ISBN 978-80-7391-572-8
- MICHELI, Mario de: **Umělecké avantgardy dvacátého století**. Praha SNKLHU 1964. 378 s
- DEMPSEYOVÁ, Amy. **Umělecké styly, školy a hnutí**. 1. vyd. Slovart 2005. 304 s. ISBN 80-7209-731-8
- Kol.: **České umění 1900-1990**. 1. vyd. Praha : Galerie hl. města Prahy, 280 s. ISBN: 807-01-00575
- Kol.: **Dějiny českého výtvarného umění IV / 1890-1938 (1+2)**. 1. vyd. Praha : Academia 2009. 872 s. ISBN 978-80-200-058

Elektronické zdroje:

- The Yorck Project: *10.000 Meisterwerke der Malerei*. DVD-ROM, 2002. ISBN 3936122202. Distributed by DIRECTMEDIA Publishing GmbH.
- KASAN, Jaroslav. **Artopedia 2: galerie světového malířství** [CD-ROM]. 2., aktualiz. vyd.. Hořovice: Terasoft, 2003.

Internetové zdroje:

- <http://commons.wikimedia.org/wiki/Postimpressionism>
- http://www.cojeco.cz/index.php?detail=1&s_lang=2&id_desc=392883&title=Post-Impresionismus
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Paul_C%C3%A9zanne
- <http://www.slavneobrazy.cz/cezanne-paul-hraci-karet-postimpresionismus?idm=2-1&kam=jeden&ido=814>
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Henri_de_Toulouse-Lautrec#Works
- http://www.cojeco.cz/index.php?detail=1&id_desc=98463&s_lang=2&title=Toulouse-Lautrec
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Georges_Seurat#Paintings
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Georges_Seurat_-_Bathers_at_Asni%C3%A8res.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Georges_Seurat_-_Un_dimanche_apr%C3%A8s-midi_%C3%A0_I%27%C3%8Ee_de_la_Grande_Jatte.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/31/Georges_Seurat_031.jpg/120px-Georges_Seurat_031.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Paul_Gauguin
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Vincent_Van_Gogh
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Paintings_by_Vincent_van_Gogh
- http://en.wikipedia.org/wiki/Vincent_van_Gogh